

PAVEL ERJAVEC, NOVOMAŠNIK

Mesec november je ponavadi poln raznih dejavnosti. Leto gre počasi h koncu in tako se tudi projekti izpolnijo. V tem duhu smo se v soboto, 24. novembra, zbrali v stolnici škofije Avellaneda - Lanús, posvečeni Mariji Vnebovzeti, da smo se udeležili posebnega slavja, ki za Pavla Erjavca ni pomenilo le konec dolge in temeljite priprave dobe, ampak novi začetek v duhovniškem življenju.

Posvetiti življenje Bogu ni kot odločitev za kak drug poklic. Za to je potrebno začutiti poseben božji klic in temu pogumno odgovoriti. Tako je tudi Pavel, po Marijinem zgledu, Gospodu rekel "da" in po globoki pripravi prejel iz škofovih rok zakrament svetega mašniškega posvečenja. Prejemnik te stopnje postane duhovnik in lahko izvaja vsa glavna bogoslužna opravila: vodi sveto mašo in podeljuje svete zakramente.

Slovesnega obreda se je udeležilo veliko število sorodnikov, prijateljev in vernikov. V molitvi smo prinašali svoje prošnje za novomašnika, za njegovo svetost in zvestobo v duhovniškem delu. Med petjem himne semenišča svetega Pavla VI se je približala k oltarju prav dolga vrsta duhovnikov, med katerimi so bili prisotni tudi msgr. Jure Rode, g. Franci Cukjati, g. Robert Brest, g. Toni Burja, g. Mirko Grbec ter g. Jože Bokalič. Maševal je krajevni škof msgr. Rubén Oscar Frassia, v spremstvu drugih duhovnikov iz župnije.

Ob začetku obreda je bil Pavel poklican pred škofa, kateremu je odgovoril: "Tukaj sem". Prav tako se tudi glasi njegovo novomašniško geslo: "Tukaj sem, Gospod, da izpolnim Tvojo voljo." (Heb. 10,9).

Slike Marko Vombergar

MAŠNIŠKO POSVEČENJE

Po poslušanju beril in Evangelija je škof zanimivo pridigal o lastnostih, ki ji mora imeti, kdor želi postati duhovnik. Pavlu je dal poseben nasvet: "Veruj v božjo besedo, uči to kar veruješ, živi po svojem nauku."

Nato je Pavel pred vsemi navzoči izpovedal obljubo spoštovanja škofu, ter željo, da sprejme naloge in obveznosti mašnika in jih vestno opravlja. Med petjem litanij vseh svetnikov, je ležal z obrazom proti tlor - to je postracija -, v znamenje ponižnosti in popolne vdanosti Bogu. Sledilo je bistveno delo obreda: škof je položil roke nad Pavl - tovo glavo in mu tako podelil darove Svetega Duha ter izročil posebno duhovno moč, da

bo lahko izpolnil delo za katerega ga je Bog izbral. Prav tako so storili vsi drugi duhovniki. Novoposvečeni je bil preoblečen v duhovniško obleko in je ponovno pokleknil pred škofom, ki je opravil maziljenje rok s posvečenim oljem. Nato so se vsi duhovniki približali k Pavlu in ga s toplim objemom sprejeli v svojo družbo.

Sv. maša je nadaljevala kot običajno, zdaj že z novim duhovnikom pri oltarju. Mama Minka in brat Janko sta Pavlu prinesla darove kruha in vina, on pa jima je podelil poseben blagoslov. Po skrivnosti posvečenja duhovne hrane in pijače, smo se vsi navzoči približali k svetemu obhajilu.

Med daritvijo sta s petjem sodelovala župnijski pevski zbor in Mešani pevski zbor San Justo, pri katerem je Pavel v mladih letih tudi pel. Obe skupini sta zanj zelo pomembni, kar je tudi sam poudaril ob koncu obreda, ko se je zahvalil vsem, ki so na katerikoli način sodelovali in ga spremljali na tej poti.

Za konec so se vsi duhovniki približali k Marijini podobi in zapeli njej v čast. Potem smo tudi vsi Slovenci z zbranimi glasovi zapeli "Marija skoz' življenje", nekateri celo s ponosnimi solzami.

Pred stolnico smo vsi navdušeno čakali, da smo Pavlu osebno čestitali in dobili blagoslov. Druženje se je nato nadaljevalo na dvorišču šole "María Auxiliadora", kjer smo se malo okrepčali in dvignili kozarce na novomašnikovo zdravje in uspešno duhovniško življenje.

Leila Erjavec

TUKAJ SEM GOSPOD, DA IZPOLNIM TVOJO VOLJO!

V soboto 24. novembra, je v stolnici v Avellanedi msgr. Ruben Frassia podelil duhovniško posvečenje g. Pavlu Erjavcu. V nedeljo, 25. novembra, je imel Novo mašo v fari Cristo Salvador v Monte Chingolo v Lanusu, naslednjo nedeljo, 2. decembra, pa je bila ponovitev Nove maše v Našem domu v San Justu, kamor pripada.

V tem času, ko se skoraj ne ustavimo k razmišljanju o našem poslanstvu in o oznanjevanju evangelija, nas je Bog predramil, ko je izbral pastirja iz naše srenje. Bog nas je blagoslovil z novomašnikom!

Od vsega začetka ga je poznal, še predno se je rodil je vedel kakšen načrt ima zanj. Vedel je tudi, da se bo on odzval njegovemu klicu.

Dragi Pavel: Bog te je izvolil in te s tem blagoslovil, blagoslovil je tudi tvojo družino ter vso našo skupnost, ki ima sedaj še enega pastirja, ki bo skrbel za svoje ovce in jih vodil po poti k odrešenju. Ni te bilo strah pri odločitvi, ker si vedel, da bo On vedno s teboj. Zaupal si v Gospoda in sedaj si tu med nami kot njegov apostol, da izpolniš njegovo voljo, katero potrjuješ z geslom, ki si ga izbral za tvoje poslanstvo: »Tukaj sem Gospod, da izpolnim tvojo voljo«

Daritev Nove maše se je vršila v zgornji dvorani Našega doma, kjer se je zbralo lepo število rojakov, ki so z veselim srcem pričakali prihod novomašnika Pavla. Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom ge. Andrejke Selan Vombergar pa je slovesno zapel »Novomašnik bod' pozdravljen!«, ko je ta prihajal v

spremistvu duhovnikov g. Tonija Burja, g. Mirka Grbca in g. Francija Cukjatija ter dvanajstih ministrantov.

Ko je novomašnik prišel k oltarju sta ga pozdravila nečaka Martin in Magdalena Grilj ter mu izročila šopek belih rož. Marsikoga je prevzelo, ko je za njima pristopila novomašnikova mati in mu izročila križ ter ga srčno objela.

Začela se je daritev sv. maše, katero je vodila Leila Erjavec. Po pozdravu novomašnika se je vršil ofer. V vrsti smo se približali k oltarju in poljubili novomašnikov križ ter ga pozdravili. Medtem so ministrantje delili spominske podobice.

Sledili sta berili in psalm. Prvo berilo je prebral Tomi Erjavec, psalm Tatjana Erjavec, drugo berilo pa novomašnikov brat Janko Erjavec.

Pridiga je bila naprošena g.Toniju Burja, ki je novomašnika pozdravil najprej v imenu dr. Jureta Rodeta in omenil, da je ta njegova prva novomašna pridiga. Izrazil je soglasje z besedami, ki jih je na dan posvečenja izrekel msgr. Ruben Frassia in jih poudaril: » Veruj, kar boš bral, uči kar boš veroval, živi kar boš učil« ter dodal, da bi to načelo moralo veljati za vsakega kristjana in še posebno za starše, ko posredujejo vero svojim otrokom. Rekel je, da moramo biti dosledni

v tem, kar učimo. Povedal je tudi, da je bistvo duhovniškega poklica ljubezen, in da je mašniško posvečenje prava poroka z Gospodom, z Marijo in s Cerkvijo. Z Marijo, ker jo kličemo Kraljico duhovnikov, kot je kraljica apostolov.

Tudi o geslu, katerega je izbral Pavel, je povedal, da je zapisano za vse, ki po zgledu Jezusa sledimo Očetovi volji. Pavlu je rekel, da je s posvečenjem v duhovnika prejel nekaj, kar je Jezus zaupal le svojim posebnim prijateljem, apostolom. Omenil je še o podobici, na kateri je slika Jezusa, dobrega pastirja, ki na ramah nosi ovčko, da bo po Jezusovem srcu tudi on zmož gledati na ovce in skrbeti zanje.

Opomnil nas je, da Gospod vsakemu od nas nakazuje pot. Slediti moramo glasu Boga kamor smo poklicani in kjerkoli bomo delovali.

In končno je novomašniku rekel naj bo zvest svojim koreninam, tam kjer ga Bog želi in pošilja, da oznanja Njegovo kraljestvo.

Aleksandra in Marjan Grilj sta brala prošnje, s katerimi smo predvsem prosili Boga naj spremlja našega novomašnika Pavleta in naj mu da stanovitnost v poklicu, da bo duhovnik po Njegovem presvetem srcu. Darove sta prinesla na oltar ga. Francka Grilj in novomašnikov brat Lojze.

Po obhajilu je Veronika Urbančič prebrala primerno molitev svetega Franciška Asiškega, v kateri prosi Boga naj naredi iz njega orodje Njegovega miru.

PAVEL ERJAVEC, NOVOMAŠNIK

Sveta maša se je končala in zadonelo je mogočno petje Haendeljeve Aleluje!

Nato se je večina, okoli dvesto ljudi, udeležila kosila na dvorišču Našega doma ob lepo pogrnjenih mizah in primerno okrašenem prostoru. Spredaj nad odrom je visel napis »Novomašnik bod' pozdravljen«.

Predno se je začelo kosilo je podpredsednik Našega doma, g. Marjan Godec, v imenu odbora pozdravil novomašnika Pavla in njegovo družino, potem delegata dr. Jureta Rodeta ter vse navzoče. Izrekel je čestitke novomašniku ter mu želel, naj z Božjo pomočjo sledi klicu za katerega se je odločil ter naj ga ta pripadnost Bogu veseli in mu postane vir moči za zvestobo in ljubezen. Zaupal mu je, da ga bomo vsi sanhuščani spremljali z molitvijo in ga bomo priporočili v Marijino in Božje varstvo.

Potem ga je pozdravil delegat msgr. dr. Jure Rode in poudaril veliko novomašnikovo odgovornost in poslanstvo že samo zato, ker nosi imena dveh velikih svetnikov: apostola Pavla in Alberta Velikega, ki je bil proglašen doktor cerkve in bil učitelj svetega Tomaža Akvinskega. Prosil je novomašnika, da čeprav je nastavljen v argentinski fari in pripada drugi škofiji, naj bi našel čas in bi priskočil pomagati tudi slovenski skupnosti.

Po pozdravih je g. novomašnik Pavel skupaj z vsem navzočim zapel »Je angel gospodarov« ter blagoslovil kosilo.

Okusno kosilo so skrbno pripravile žene in dekleta iz Našega doma: Ani Groznik Puntar, Lučka Groznik, Magda Skvarča Trpin, Nežka Markovič Bergant, Nežka Lovšin Kržišnik, Leni Oblak Ravnik, Marjana Lipušček, Mikaela Oblak, Irenka Loboda Smrdelj ter Silvija Adamič Goljevšček. Moški, ki so pekli na žaru in pomagali so bili: Gabi Zupanc, Karel Groznik, Luka Štrubelj in Viktor Fekonja. Stregli pa so mladci in mladenke pod nadzorstvom voditeljev Nadje Miklič, Ignacija Mehleta in Erika Oblaka.

Med kosilom je tudi nagovorila novomašnika g. dr. Marija Stanonik, novomašnikova sorodnica iz Slovenije, ki se je prav tiste dni nahajala v Argentini s turistično skupino iz Družine.

Vsak je imel priložnost, da se je pogovoril z novomašnikom in se z njim slikal. Sam je hodil med ljudmi in se zahvaljeval, da so delili z njim tako srečen dan.

Ob kavici, ki so nam jo postregli že v popoldanskih urah in med živahnim kramljanjem smo okusili izvrstno domače pecivo, ki so ga pripravili sorodniki.

Že več kot 25 let ni bilo novomašnika v naši skupnosti. Zato je bila ta priložnost poseben blagoslov, ki smo ga z radostjo delili s sorodniki in znanci. Še posebno pa mora cela slovenska skupnost biti hvaležna za ta nov dar ljubezni, ki nam ga preko novomašnika Pavla izkazuje dobri Bog!

Marta Urbančič Oblak

Slike Marko Vombergar

NOVOMAŠNIK, BOD' POZDRAVLJEN!

“Vsak nov duhovnik prinaša s seboj poseben božji blagoslov. Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu. V vsakem duhovniku namreč prihaja Kristus sam”. Tako je pisal sv. papež Janez Pavel II.

Slovenska skupnost v Argentini mora biti ponosna in vesela: znova imamo novomašnika! V soboto, 24. novembra, je v stolnici v Avellanedi prejel mašniško posvečenje g. Pavel Erjavec.

Radevolje je odgovoril na nekaj vprašanj:

→ **Kdaj in kako si slišal božji klic?**

Ta božji klic se ne sliši samo v enem trenutku življenja, temveč nas Bog neprestano kliče v različnih dobah ali v celem življenju. Toda moramo biti pozorni in premišljevali v katero službo nas Bog vabi in dati odgovor v resnici in ljubezni do Boga, do samega sebe in do drugih.

V mojem primeru me je Bog klical, da služim pri oltarju kot ministrant v otroških letih in to delo sem izpolnjeval z ljubeznijo do Kristusa. Spomnim se, da sva nekoč bila sama v zakristiji g. Starc in jaz, in mi je rekel: “Ti boš postal duhovnik!” Takrat nisem vedel kaj odgovoriti, ampak zdaj lahko povem, da se je to prerokovanje izpolnilo.

V moji mladosti sem vedno deloval in prispeval pri slovenski skupnosti, s prijatelji smo sestavili orkester in igrali na različnih veselicah, mladinskih dnevih in obletnicah. Pridružil sem se tudi misijonski skupini, ki jo je vodila moja sestrična Kristina Grilj, frančiškanska sestra. Med letom smo se pripravljali na misijonsko delovanje, ki se je vršilo med počitnicami v različnih krajih v provinci Misiones in tudi na jugu, v Junin de los Andes. Vsa ta doživetja so me tudi pripeljala do tega božjega klica, v mojem srcu je dozorevala želja služiti Kristusu, ko sem srečal ljudi ter delil z njimi težave in videl, kako so z veseljem sprejeli Kristusa v svoja srca. Poleg tega sem deloval tudi v farah San Nicolás in Santa Rita, kjer sem vodil petje pri liturgičnih obredih. Pogovarjal sem se z duhovniki in vedno je v mojem srcu zadonela ta beseda: “Tedaj je rekel svojim učencem: Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.” (Mt. 9, 37-38).

→ **Si se lahko odločil? Kaj ti je pri tej odločitvi pomagalo? Kakšne težave ali pomisleke si imel pri odločitvi?**

Odločitev ni lahka, a treba se je predati božji previdnosti ter zaupati v Kristusovo ljubezen, ker je On edini, ki daje moč in je vedno zvest svoji besedi. Pri odločitvi mi je pomagala ta pot, ki sem jo prej omenil, ker iz izkušnje življenja se izpostavi pričevanje in trdna volja, da postanemo Kristusovi učenci, saj Njemu sledimo in ga oznanjamo. Ko se odločaš je tudi dobro, da se sprašuješ, kako te bo ta tvoja pot vodila k zvestobi do Kristusa in

“...bodite veseli ljudje, imejte preprosto srce, iščite vedno resnico, ne pustite, da vam ukradejo upanje, ter bodite trdni in zvesti vrednotam ki ste jih prejeli in tako postali pričevalci Kristusovega Evangelija...”

Cerkve. Ta odgovor velja za vsa poklic, bodisi zakonsko ali duhovniško življenje, ker moraš vsak dan svojega življenja znova reči DA načrtu, ki ga ima Gospod zate in obenem deliti to veselje z drugimi.

→ **Zakaj si se odločil vstopiti v škofijo Avellaneda - Lanús?**

Ko sem začel poglobljati to pot ali poklic za duhovnika, sem srečal g. Pavla Novaka CM. On me je spremljal in svetoval pri tej odločitvi. Začutil sem bližino Kristusa, ki me je vabil in spodbujal sprejeti to pot. Potem je bil Pavle izvoljen kot provincial slovenskih lazaristov in je odšel v Slovenijo in sem nadaljeval to raziskovanje z g. Jožetom Bokaličem CM. Prišel je čas odločitve in sva se skupaj z g. Bokaličem dobila v Lanusu ter premišljala, kje bi bilo bolje vstopiti v semenišče. Odločil sem se, da vstopim v škofijo Avellaneda – Lanús kamor tudi spada fara Marija Kraljice.

→ **Kje bo tvoja prva namestitve kot duhovnik? Kakšno bo tvoje delo?**

Kot kaplan delujem v isti fari, kjer sem deloval kot diakon in ta fara je Cristo Salvador, Monte Chingolo v Lanusu. Ta fara ima tudi tri kapele: Itati, San Maximiliano Kolbe in Luján, v tej zadnji kapeli smo zdaj začeli graditi in sem postavljen od župnika kot oskrb-

nik te kapele. Na skrbi imam tudi katoliško akcijo ter druge skupine, ki delujejo v fari in kapelah. Imam tudi delo na škofiji, kjer so me prosili, da spremljam najmlajše otroke pri katoliški akciji.

→ **Boš lahko deloval tudi med Slovenci?**

Lahko bom deloval v slovenski skupnosti, kadar bo le mogoče. Včasih so razdalje velike, a upam da bo Bog v svoji neskončni ljubezni storil to, kar je bolje in se bomo lahko srečevali ter delili Evharistijo in življenje.

→ **Poleg molitve, kaj lahko naredi slovenska skupnost, da bo med nami več duhovniških in redovniških poklicev?**

V tem oziru ni definitivne besede, formule ali nekaj dogmatičnega, kar je meni pomagalo je bilo pastoralno misijonsko delo. To, da se srečaš z drugimi in deliš življenjske izkušnje, vrednote itd. Ne med seboj, kot skupnost, temveč z drugo kulturo, z različnimi načini življenja, to razpoloženje, ki s ponižnostjo besed izhaja iz srca, to srečanje, kjer lahko poglobljamo naše najbolj osnovne snovi človeka ter raziskujemo našo resnično pot. To pomeni biti odprti bližnjim in v oporo drugim. Vem tudi, da je v naši skupnosti več skupin, ki delujejo na pastoralnem področju, a mislim da vedno le za skupnost, kar je dobro in potrebno, ampak ni zdravo gledati samo na eno stran: Cerkev mora biti bolj obširna in ko odpreš pogled ne samo nase, se razjasni oko in pogled se obrne na druge ljudi, ki so tudi naši bratje v Kristusu.

→ **Kaj bi svetoval mladim, ki danes morda čutijo božji klic, pa se ne morejo odločiti?**

Kot prvi korak bi svetoval naj se poglobljajo v molitvi, da ne bi obupali v raziskovanju svojega poklica, ker pridejo morda skušnjave, ki utopijo to željo. Drugo bi bilo dobiti duhovnika, ki bi vodil in spremljal to pot do božjega načrta. Pogovori morajo biti iskreni, da se v resnici odkrije ta pot. Tretji nasvet je naj se v miru in ljubezni priporočijo naši Materi Mariji.

→ **Rad imaš glasbo, sodeloval si v glasbenih skupinah in včasih celo vodil pevske skupine. Kaj ti pomeni glasba? Je lahko tudi glasba mladim pot do Boga?**

Glasba je vedno spremljala moje življenje že od otroških let, ko sva z mamo prepevala slovenske pesmi. Potem v šoli, pri mladinskem zboru, pri orkestrih, kjer sem sodeloval in še naprej spremlja mojo življenjsko pot. Glasba je izraz čustev veselja, žalosti, hrepenjenja, upanja, domotožja, ljubezni, vere, itd. Seveda je tudi pot do Boga, ker z glasbo slavimo, častimo, prosimo odpuščanja, darujemo, premišljujemo, z eno besedo: molimo Bogu.

→ **Bi lahko podal kakšno misel za Slovence, predvsem za mladino?**

Draga mladina bodite veseli ljudje, imejte preprosto srce, iščite vedno resnico, ne pustite, da vam ukradejo upanje, ter bodite trdni in zvesti vrednotam ki ste jih prejeli in tako postali pričevalci Kristusovega Evangelija, v varstvu naše Matere Marije, ki nas vedno vodi k Očetu po Kristusu v Svetem Duhu. Amen.

→ **Hvala, Pavel, za pogovor in lepe misli. Želimo ti obilo božjega blagoslova in naj te Marija vedno spremlja na poti duhovništva!**

Jože Jan

70. OBLETNICA SLOVENSKEGA MENDOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA

UVODNO RAZMIŠLJANJE

Leto 2018 je leto bogatih spominov: naselitve v novi domovini, ustanovitev društva, različnih organizacij in odsekov. Najvažnejši dogodek pa je bila takrat zastavitev cilja bodočega življenja v Argentini.

Ko se pripravljamo na obletno proslavo in obujamo spomine na 10., 20., 40. in poznejše obletnice, odkrivamo, da so neprekinjeno, skozi 70 let, od naših prednikov začrtani cilji, še danes sprejeti in globoko podoživljeni.

»Cilj je tisto, kar velja samo po sebi, ne glede na kaj drugega«, je zapisal dr. Milan Komar. Zastavljeni cilj je še danes skrb za ohranjanje, obogatitev in posredovanje slovenskih narodnih vrednot rojakom, novim rodovom in njihovim potomcem, že v tretjem in četrtem kolenu, in sorodnikom ter argentinskimi prijateljem. Slovenska beseda je ključ v kulturno bogastvo; petje izraža narodno in vsestransko kulturno čutenje in tudi skupno večglasno petje je neprecenljiva značilnost našega naroda«. (Glasnik, 60 letnica 1948 – 2008).

Prežeti z zadovoljstvom izpolnjenih neprekinjenih dolgoletnih dogodkov našega skupnega življenja, se odpravimo na pričakovano proslavo.

70 LET NEPREKINJENEGA OBSTOJA NAŠEGA PEVSKEGA ZBORA V MENDOZI

V našem Slovenskem domu smo se 24. novembra 2018 zbrali mnogi navdušeni pevci, rojaki in naši prijatelji. Presenetila nas je odlična praznična oprema doma: prostor pred dvorano z zgodovinskimi posnetki in dvorana, z velikim ekranom, ornamentami in cvetjem. Davorin Hirschegger in Fric Šmon, sta v obeh jezikih orisala rojstvo zbora. »V teku leta 1948 je večina slovenskih naseljenecv prišla v Argentino preko begunskih taborišč. V Mendozo so se naselile predvsem družine s številnimi otroki. Naseljevanje je bilo polno skrbi in trpljenja: težka komunikacija v tujem jeziku, iskanje stanovanj, nove zaposlitve, pomanjkanje denarnih sredstev itd. V začetnih težavah jim je bila slovenska pesem v uteho. Spremljala jih je, bodrila, med seboj povezovala in jim budila upanje. Slovenec vedno rad poje, naj bo žalosten ali vesel. Med priseljenci je bilo mnogo pevk in pevcev, ki so že v avstrijskih taboriščih sodelovali pri zborih. Prof. Božidar Bajuk jih je pozval, da so za božične praznike leta 1948 peli pri polnočnici brez partitur in glasbene spremljave. To je bilo rojstvo in prvi nastop slovenskega pevskega zbora v Mendozi«.

Kmalu se je zbor pomnožil in z rednimi tedenskimi vajami uspešneje opravil svoje poslanstvo. Naslednjega leta 1949, je dospel v Mendozo ravnatelj Marko Bajuk, Božidarjev oče. Začel je s spremljavo na harmoniju in orglah, pisal po spominu note cerkvenih, prosvetnih in umetniških pesmi ter ustvarjal nove skladbe. Leta 1953 je prevzel vodstvo zbora. S svojimi strokovnimi sposobnostmi je usposobil zbor, da je postal poznan in upoštevan v vsej mendoški provinci in tudi izven nje.

Zbor je sodeloval pri državnih in cerkvenih slovesnostih, spremljal škofa pri farnih praznovanjih, sodeloval pri večini slovenskih in cerkvenih prireditvah ter prirejal samostojne koncerte. Visok dosežek svojega pevskega življenja je zbor doživel leta 1960 ob praznovanju 150. obletnice argentinske osvoboditve v Buenos Airesu. Nepozaben dogodek je bil nastop buenosaireskih pevskega zborov skupno z mendoškimi. S tem koncertom je ravnatelj Marko Bajuk v izseljenstvu podoživljal nastop skupnih zborov leta 1937 na Evharističnem kongresu v Ljubljani.

Po smrti ravnatelja Marka Bajuka leta 1961. je vodstvo ponovno prevzel sin Božidar. Zbor je v spomin na pokojnega pevovodja predla-

gal vsakoletni koncert na Markovo nedeljo, pod geslom: »Še bomo peli ...« Drugi uspešen koncert je zbor priredil leta 1974 v Buenos Airesu ob proslavi 20. obletnice Slovenske kulturne akcije. Zbor je tudi prispeval pri sklepnih slovesnostih trgatve v Mendozi«.

Ves zgodovinski potek je bil istočasno tudi prikazan na velikem ekranu.

»V času naselitve ni bilo v Mendozi nobenega pevskega zbora in večglasnega petja. Lahko zapišemo, da je bil naš zbor pobudnik in dramatelj zborovskega petja. Danes nastopajo in tekmujejo številni in zelo usposobljeni zbori, med katerimi je poznan in vrednoten tudi naš slovenski zbor.

Po 40 letih uspešnega delovanja je našemu zboru nastopila kritična doba. Ustanovitelj in dolgoletni pevovodja prof. Božidar Bajuk je moral zaradi starosti in slabosti opustiti vodstvo zbora. Sredi 1985 je zbor prevzel njegov nečak, lic. Marcos Bajuk. Leta 1987 se je tudi on poslovil in odšel v Ljubljano na svoje glasbeno izpopolnjevanje. Gospodična Lenčka Božnar je z veliko ljubeznijo nadaljevala vodstvo zbora, omejeno bolj na notranje društvene potrebe in na udejstvovanje pri verskem življenju mendoškega občestva.

»Leta 1996 je našemu zboru zasijalo pomladansko sonce. Povabili smo mladega pevovodja Fernanda Mejiasa, poročenega s Slovenko in lep zgled slovensko – argentinske integracije. Pod njegovim vodstvom se je zbor ob koncu leta predstavil Slovencem po različnih krajih matične domovine. Kakovostni napredek in splošni uspeh turneje je navdušil in pritegnil k sodelovanju številne mlade pevce.« Slovenija je navdušila Fernanda Mejiasa in mu dala možnost strokovnega usposabljanja v glasbi, poglobljanja v slovensko kulturo in obvladanja slovenskega jezika. Po njegovem odhodu v Ljubljano je vodstvo prevzela za dve leti Roxana Muñoz.

Od leta 2000 dalje je pevovodja zbora mag. Diego Bosquet. Istočasno se je izpopolnjeval na Master of Arts in Ethnology (M.A.) in izbral temo za svojo disertacijo: Glasba slovenske skupnosti v Mendozi in na splošno v diaspori. Študij mu je veliko pomagal k razumevanju in svojemu udejstvovanju v slovenski skupnosti. V mesecu decembru leta 2006 je med štirinajstimi zbori, ki prepevajo nad 50 let v Argentini, naš zbor dosegel priznanje Organizacije argentinske pevske dejavnosti. Istočasno

“

Bogata izkušnja starejših in navdušenje mlajših prispevata, da se zbor že sedemdeset let nepretrgano, kakovostno izpopolnjuje in nadaljuje svoje poslanstvo.

”

je Narodni senat Republike Argentine podal našemu zboru častno diplomu, kot priznanje za doprinos argentinski kulturi. Oba dogodka sta tudi pevcem in naši skupnosti veliko pomenila.

V prvi polovici marca 2007 in naslednjih letih, je zbor izvedel uspešno turnejo po jugu Argentine. V juniju 2008 je zbor drugič obiskal prelepo Slovenijo. Pevska skupina šteje danes 35 članov, večina so sinovi in vnuki prvih priseljencev, torej tri generacije, ki se trudijo za ohranitev in razvoj slovenske glasbene kulture pod Andi. Nekateri pevci že več kot petdeset let z veseljem vztrajajo v tej naši slovenski instituciji. Bogata izkušnja starejših in navdušenje mlajših prispevata, da se zbor že sedemdeset let nepretrgano, kakovostno izpopolnjuje in nadaljuje svoje poslanstvo.

Naš zbor je od leta 1991, po osamosvojitvi domovine, pogosto potoval in širil slovensko pesem po Argentini. Potovali smo v mesta Bariloche, Cutral-Co, Plaza Huincul, Cura Brochero, Mina Clavero, Río Cuarto, Rosario, Malargüe in Bowen (na jugu Mendoze) in med Slovence v San Luis. Najbolj pomemben dogodek je bila letos, meseca junija, pevska turneja po Sloveniji.

PROGRAM NASTOPA

Prvi je zapel v pozdrav in dobrodošlico Slovenski mendoški oktet, otvoril je večerno petje. Zapeli so nam venček slovenskih pesmi: Ti puebeč je kna Lumpej (prir. Pavle Kernjak).

Sledil je nastop našega zbora. Pevovodja si je zamislil program s pesmimi, ki opisujejo slovenske pokrajine in tudi sosednje, ki danes ne spadajo več pod Slovenijo. Pričeli so s Prekmurjem, Sejaj žito (prir. Danijel Grum). Sledila so Štajerska, Vse najlepše rožice (prir. Emil Adamič, prir. za mešani zbor, Marko Munih), Koroška, Moj pobič je furman (Luka Kramolc, prir. za mešani zbor Božidar Bajuk), Dolenjska, Ciganski otrok (prir. Marko Bajuk), Notranjska, Ena nova zdravica (prir. Marko Bajuk), Gorenjska, Meglica (prir. Marko Bajuk), Primorska, Dajte, dajte (prir. za zbor Aldo Kumar), Porabje (Madžarska), Mari, Mari, Marika (prir. Radovan Gobec), Rezija (Italija), Njen čeu a jti gna (prir. Pavle Merkú), Beneška (Italija), Oj, božime (prir. Ubald Vrabec), Koroška (Avstrija), Na prsi rožmarina čem si djati (prir. France Cigan).

Uživali smo navdušeno petje in cenili dol-

gotrajno natančno pripravo zgodovinskega nastopa. Polna dvorana je izrazila svoje navdušenje in doživetje z dolgim ploskanjem.

ODLIKOVANJA IN DARILA

Mendoški častni konzul inž. Jože Šmon je v imenu Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, pevovodju Diegu Bosquetu, izročil zahvalo zboru za »neprecenljivo vlogo pri ohranjanju slovenske identitete ter za širjenje ugleda Slovenije v Argentini«. Prebral je tudi pismo gospe Veleposlanice Republike Slovenije v Buenos Airesu Jadranke Šturm Kocjan. Med drugimi čestitki je odobrila delo zbora: »Zato je bila ustanovitev zbora pred 70. leti dobra odločitev, ki vas je povezala v daljni Mendozi in s pomočjo pesmi ohranjala stike z matično domovino«. Poslušali smo tudi prisrčne pozdrave bivših pevovodij Fernanda Mejiasa in Marcosa Bajuka iz Slovenije ter Roxane Muñoz.

Čestitali smo in se zahvalili navzočima zakoncema Mici Bajda in Stanetu Grebencu, edina pevca prve zasedbe zbora od leta 1948. Prejela sta šopek lepega cvetja. Sledilo je priznanje Lenčki Božnar za svoje dolgoletno prizadevanje za zbor. Nato je pristopila na oder Darinka Žumer, dolgoletna blagajničarka zbora in Janez Štirn, najstarejši pevec, ki navdušeno in neprekinjeno poje pri zboru. Priznali so tudi važno sodelovanje korepetitorjem in spremljevalcem na različnih instrumentih: Marjana Bajda, Ivan Bajuk, Toni Štirn, David Bajda in Juan Sánchez. Priznana je bilo učinkovito delo predsednice Ani Grintal in obeh tajnic zbora, Veronike Vilchez in Valerije Bajda. Končno sta bila odlikovana Mariana Ruiz Díaz, dolgoletna pomoč pri vokalizaciji pevcev in mag. Diego Bosquet, danes že 18 let pevovodja Pevskega zbora. S tem smo dosegli izraziti višek hvaležnosti in navdušenja. Ploskanje je to izrazilo. Bog jim bogato poplačaj!

Za zaključek pevske nastopov smo pristopili k zboru tudi bivši pevci. Spraševali smo se, kaj naj na današnji večer skupaj zapojemo. Z navdušenjem sta zadoneli Pevec (Sem pevec in peti ... je vse mi na sveti) Antona Foersterja in priljubljena himna Slovenija v svet našega Marka Kremžarja in Jožeta Osane. Vsak od nas je doživil svoje spomine, mnogi smo se zavedali doprinosu k dolgoletni setvi in veselje današnje žetve! Tako je potekel glasbeni zaključek koncerta.

NA ZDRAVJE!

Pevci so nam pripravili odlično napitnico: empanade, dobro mendoško kapljico in krasno torto. Dolgo smo uživali 70. obletno slavje pri pogrjenih mizah. Pred dvorano so mladi potomci iskali svoje stare starše in znanke, bivše člane naše pevske družine. Na vseh stenah so bile razstavljene fotografije dolgega obdobja. Spomini so nas navdušeno povezali.

Zahvala vsem, pevovodju, pevcem in vsem, ki so na vse mogoče načine sodelovali, pripravljali ter praznično olepšali naš skupni dom.

»Še bomo peli ...«

Božidar Bajuk

11. DECEMBER 2018 | 100-LETNICA SMRTI IVANA CANKARJA

»KER SEM SLOVENEK, SEM KATOLIČAN« Duhovni svet pisatelja, dramatika in pesnika Ivana Cankarja

Življenje Ivana Cankarja so zaznamovali življenjska skrb, trpljenje, revščina, zapечатena še s požarom domače hiše, ko je bil star komaj tri leta: »Pogorela nam je hiša in ubožali smo docela.« Življenje na dnu družbe se v njem zato prepleta z zavestjo Božje navzočnosti v njem.

Glas vesti

Živeti v resnici, po vesti in v spoštovanju pravičnosti so temeljne postavke Cankarjevega pogleda na svet. Ta se sicer spreminja, a ohranja bistvene poteze zgodnjih let. Izrazito izstopata kritika človekove osebne in družbene zlaganosti in zahteva po vestnosti in pravičnosti. Cankar biča človekovo neposlušnost notranjemu vzgibu, ki vsakogar vabi in opominja, naj si življenje oblikuje v Božjem ogledalu, premaguje zlaganost in nepravičnost, ki stalno ogrožata človekov vsakdan. Junakinje in junaki njegovih spisov so v imenu Boga nosilci tega sporočila in dramilo vesti posameznikom in družbi. Skodelica kave prepričljivo slika mladostno prizadetost, ki je vest ne more opravičiti. Črtica Mater je zatajil postavi na noževu rezilo nepremakljivost vesti ob na prvi pogled nepomembnem, a tragičnem obziru socialno prizadetega otroka. Neomajni glas vesti se še bolj korenito postavlja zoper zlagano pravičnost župnika, ki jo je sicer skušal prekriti s spovedjo in zunanjo pokoro. Vest ga zasleduje vse življenje in nazadnje mu še mrtvi Polikarp nedvoumno naslika krivico, ki je zaznamovala življenje pankrta in jo je razrešila šele smrt. Ob smrti pankrt Šimon breme krivice preloži na župnika, ki simbolno javno prevzame pankrtovo zavrženo ime in vsaj del odgovornosti za bridko usodo pokojnega. Pravico sicer ljudje delijo po človeških merilih in zakonih, kot opisuje zgodba; kljub temu ta, čeprav je neuresničena na zemlji, iz večnosti kot pri bogatinu vpije na zemljo in stalno opominja k pravičnosti in svari, naj se človek na zemlji ne poigrava z njo. Sicer se zdi, da Hlapec Jernej (in njegova pravica) jemlje pravičnost v svoje roke, a Cankar je zvest socialno-demokratski pravičnosti, njen ideal je Krekovo družbeno prizadevanje, kot prepričljivo zapiše ob Janezovi smrti. Konkretna vera torej, ne nasilje, gradi Božje kraljestvo na zemlji, kot je pozneje zapisal Andrej Gosar. Krivice je treba odpravljati s konkretnim družbenim delovanjem, kot je zgledno pokazal Krek.

Ponotranjena vera

Cankarjevo življenje in delovanje sta kljub bolj korenitemu svobodomiselnemu obdobju med letoma 1900 in 1910 globoko ukoreninjena v Boga. Kritičnost vse bolj pogloblja v razvezovanje priletnih zemeljskih razmer. Kritično jih pretresa v Cerkvu in njeni popredmeteni in nedejavni veri in v (slovenskem) liberalizmu, vse pa se steka v zahtevo po celoviti in koreniti duhovno-socialni preobrazbi družbe. Določeni del življenja je Cankar pod vplivom ničejanstva in marksizma, a se temu odpravi, kot pravi Izidor Cankar, ter postavi »nasproti nasilju, premetenosti in laži živo individualno vest, ki deluje iz lastne duševne dinamike, ki je preprosta in jasna ter do fanatičnosti resnicoljubna«. Prevladuje torej izkušnja prvinske vere iz zgodnje življenjske izkušnje, ki jo je zaznamovala mati, »uboga, žalostna in bolna«, ki je s svojo življenjsko

Slika Dominik Bizjak

daritvijo podarila otrokom vse, kar je imela, samo sebe: »Mati, tvoje meso smo uživali in tvojo kri smo pili!« To je pretresljiva izpoved neizmerne ljubezni in življenjskega darovanja, iz katerega so rasli Ivan in ostali otroci. Ta vseživljenjska daritev je hranila tenkočutnost vesti in izostren smisel za pravičnost. Vest je pregnjala njega samega, da je bil neizprosno do sebe in do drugih, in ga ni nikoli zapustila: »Zakaj srce je pravičen sodnik in ne pozna malenkosti.« Vera oziroma duhovna prežetost, ki temelji na izčiščenju, moralni in vstajenjski držbi, človeka dviga iz priletnosti; je hranilo in moč, ki napaja človeka, da premaguje temno, težko in krivično vsakdanjost.

Vera v vstajenje

Okvir vere domače hiše Cankar stalno preizkuša in pogloblja v osebnih in družbenih izzivih in ga pogloblja s silo duha. Skladno s tem spise zrelih let zaznamuje mistično-duhovna izkušnja, izražena v prvinskih krščanskih simbolih verovanja: Križ na gori, Hiša Marije Pomočnice. Življenje se mu vse bolj odpira v onstranstvo. Namesto utopičnih konkretnih ciljev raja na zemlji se porajajo prvine vstajenja in novega življenja v Bogu. Cankarjeva asketska duhovna drža, s katero ga je zaznamovala mati, se vse bolj odpira, dokler pred smrtjo s prejemom poslednjega zakramenta ne odide spravljen z Bogom in ljudmi s tega sveta.

dr. Janez Juhant

»Če bi bil Rus, bi bil pravoslaven, če Prus, protestant, ker sem Slovenec, sem katoličan.« Cankar je torej ostal zvest praktičnemu krščanstvu domače hiše celo v viharnih tokovih življenjskih in družbenopolitičnih preizkušenj, te globine ostajajo stalnica nemirnega Cankarjevega duha.

Družina, 17. 6. 2018

Odlomki

Najbolje je, ko skozi svoje besede spregovorijo kar pisatelj sam. Iz njegove zbirke črtic Moje življenje smo zbrali nekaj misli o enajsti šoli pod mostom, pogovorih med brati in sestrami, veri v družini in veliki noči pri Cankarjevih doma. Ti odlomki slikajo del Cankarjeve mladosti, hkrati pa nam razkrivajo njegove vidike do še vedno pomembnih stvari v življenju, kot so splošna izobrazba, stik z ljudmi, Bog in verovanje.

Enajsta šola

Takrat se prične enajsta šola pod mostom ter se neha ob prvih jesenskih nalivih. Mnogokaj sem študiral v svojem življenju, ali

tako bogate in koristne učenosti, kakor jo daje svojim učencem enajsta šola pod mostom, nisem zadobil nikjer in nikoli. Kakšna čuda prečudna hrani ta goli, posušeni prod! Očem, ki jih iščejo, srcem, ki verujejo vanje, se kažejo čuda ob vsakem pogledu, ob vsakem koraku.

Polomljen, star lijak, obroč kolesa, preluknjana ponev, počeni lonci, vilice s poldrugim klinom, pipec brez ročnika — sam Bog nebeški vedi, odkod se je bilo vse to nabralo v Ljubljano! Ali vsaka stvar posebej je bila čudo prečudno in je imela svoj važen pomen.

Pogovori

Najlepše se je dalo pogovarjati pozimi, na veliki, topli peči. Zunaj je bila noč in mrzaj je škripal skozi okna, izba pa je bila polna sladkih pravljic, ki so nam šepetale na uho še tišje in milejše od samih naših besed. Pa da smo tudi vsi molčali, pa da se niti spogledali nismo, razumeli bi se bili vse do kraja. Bilo je kakor skupna molitev in kakor skupna pesem: če nas je sedem ali sedemdeset — molitev je ena in ena je prošnja, pesem ena in en sam je Bog.

Nikoli si nismo bili tako blizu, tako bratje in sestre, kakor ob tistih svetih urah. Sredi med nami je sedel sam angel božji ter nam je pripovedoval o lepotah iz paradiza; nam pa se je zdelo, da govore naše plahe ustnice.

Vera

Pri nas doma ni bilo pobožnjaštva, ne tistega mrkega, trdega, židovskega, ki ne rosi v vdano srce ljubezni božje, temveč vtepa s palico božji strah. Bili smo globoko verni; ne samo v meni, v nas vseh je ostal ter ostane pač do konca dni skrit oltar, pred katerim darujejo čiste misli ob veselih in žalostnih urah. Še pozno, ko me je bila že vsega opredla tuja učenost, ko se mi je bilo srce že vse razbolelo od soparnega spoznanja, se je mnogokdaj zganilo v srcu, kakor neizrekljivo sladke in gorek spomin, kakor tiha otroška molitev.

Velika noč

Pogovarjali smo se o veliki noči. Blizu je že bila in vedeli smo čisto vsi, kakšna da bo naša velika noč: prazniki brez praznikov, nedeljsko jutro brez pirhov in pomaranč, v srce mukoma zaklenjena bridkost, za pečjo prtajene solze. Vedeli smo, da pride trda in neusmiljena, ali govorili nismo o nji, še mislili nismo nanjo.

Pogovarjali smo se o drugi veliki noči, o tisti, ki je bila polna šumečega sonca, prešernega potrkavanja zvonov, dišečih, rumeno zapečenih kolačev, rdečih pirhov, svetlih pomaranč; mati ima na glavi belo ruto in pogrinja mizo; mi sedimo po vrsti za pečjo in gledamo; oče sloni ob oknu, baše si pipo in se smeje ...

V to veliko noč smo verjeli kakor v živega Boga; tik pred nami je bila v vsem svojem sijaju. Res je ni bilo tisto leto in tudi ne prihodnje in tudi še tretje ne in nikoli ne; ali ni je bilo moči na svetu, da bi omajala našo vero. Prav nič se nismo čudili in nič nismo bili užaljeni, da ni bila potrjena naša vera, da se niso dopolnile naše sanje; morda bi se bili čudili, da se je zgodilo po besedah angelovih.

Družina, 10. 5. 2018

ODTISI 03-2018

NOČ IN DAN S CANKARJEM

Pred časom je bilo ob posebnih prilikah zaslediti vabila za sodelovanje pri 24-urnem nepretrganem branju Svetega pisma, nekdanji del Miguela de Cervantesa. To pot je vabilo prišlo iz Slovenske knjižnice v Ljubljani. Razlog je bližajoča se obletnica smrti —11. december 1918 — pesnika in pisatelja Ivana Cankarja. Vse leto je posvečeno njegovemu spominu in komemoraciji v Sloveniji so kar številne.

Knjižničarji Slovenske knjižnice — med njimi je tudi Pavel Fajdiga — so se zavzeli in organizirali prireditve z zgornjim naslovom, pri kateri bi brali njegove tekste. Izbrali so 90 krajših besedil, črtic, nekatere tudi satirične, skoraj sarkastične, o katerih običajni Slovenec — mislim nase — ni imel niti pojma. Čeprav imamo doma zbirko njegovih zbranih spisov, je nisem do te prilike nikoli pogledal. Iz šolskih let me Cankar ni privlačeval. Mater je zatajil, Dateljni, Skodelica kave so bile prežalostne, da bi hotel kaj več slišati o njem. Šele ob tej priložnosti, vabilu, me je firbec privabil k polici, da sem pogledal, kaj je v tej zbirki.

Noč je bila mišljena 16., dan pa 17. novembra; od osmih zvečer pa do devetih zvečer naslednjega dne. K javnemu branju so vabili pisatelje, pesnike, profesorje, igralce, umetnike, prevajalce in založnike, kolege knjižničarje, predvsem pa tiste, ki so na razne načine bili — ali so še — v stiku s Cankarjevimi deli. In res je bilo zaslediti imena znanih oseb iz kulturnih krogov, ki so se zvrstili ob mikrofonu čitalnice, ki je takrat imela malo drugačno razporeditev. Tudi argentinska Slovenija je bila prisotna: Miriam Jereb Batagelj in Daniel López Bončina sta prebrala črtico Anastasius von Schiwitz.

Mikrofon je bil bolj iz potrebe snemanja kot zato, da bi prisotni bolje slišali brano besedo. Tak podvig ne privablja množic; množica bi se zgodila, če bi se naenkrat zbrali vsi bralci, ki jih je bilo vsega skupaj okoli sto. Vendar pa je občutek, ko prideš v prostor, kjer se branje dogaja, skoraj mističen: bralec, tehnično osebje knjižnice, pa morda predhodni ali naslednji bralec, pa njegov spremljevalec. Slišati je branje, ostali so v zbrani tišini — kot v templju besede, slovenske besede.

Začetna akademija je bila bolj živahna in seveda bolj obiskana. Poleg govorov mag. Teje Zorko, direktorice Mestne knjižnice Ljubljana, mag. Mateje Demšič, vodje oddelka za kulturo Mestne občine Ljubljana in ddr. Irene Avsenik Nabergoj, je Mešani pevski zbor Anton Foerster izvedel dve uglasbitvi Cankarjevih besedil (Rada Simonitija Pod jasnim soncem rdeča roža in Karla Pahorja Oče naš hlapca Jerneja). S svojo priznato dramsko močjo pa je pesnik in igralec Tone Kuntner interpretiral odlomke iz del velikega pisatelja. Z njim smo tudi poklepotali pri zakuski in se spominjali njegovih nastopov v Argentini.

GB

IN MEMORIAM | Johnu Corsellis u spomin

V mesecu, v katerem se še posebej spominjamo vseh naših pokojnih, se je s tega sveta poslovil mož, ki je neizbrisno povezan s Slovenci, ki so morali ob koncu druge svetovne vojne na begunsko pot. 18. novembra je v 96. letu starosti preminil John Corsellis, angleški kveker, ki je tistega usodnega maja 1945 na Vetrinjskem polju sprejel slovenske begunce ter jim po svojih najboljših močeh skušal pomagati. Sama sem se z njim zadnja leta »srečevala« preko elektronske pošte in moram reči, da je tudi name naredil izjemen vtis. Ne le zato, ker je pri svojih 92. letih (takrat sva si začela dopisovati) še vedno redno plaval v svojem bazenu, temveč ker je bil kljub visoki starosti še vedno iskrih sogovornik, ki je redno spremljal, kaj se dogaja v Sloveniji.

Kdo je bil pravzaprav John Corsellis, ki so se ga slovenski begunci še dolga desetletja s hvaležnostjo spominjali? Rodil se je 14. januarja 1923 v Londonu, v Veliki Britaniji. Kot odvetniški pripravnik in humanitarni delavec kvekerske organizacije Friends Ambulance Unit (FAU) in pozneje United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) je med drugo svetovno vojno pod okriljem britanske 8. armade skrbel za humanitarno pomoč beguncem ter delal v begunskih taboriščih.

Maja 1945, ko so tja prispeli slovenski begunci, je bil na Vetrinjskem polju ter Slovincem že prve tedne pomagal pri zagotavljanju najnujnejšega za preživetje. Zanje je požrtvovalno skrbel tudi naslednja tri leta, ko so se selili v taborišča Peggetz in Špital. Bil je tisti Anglež, ki je slovenskim beguncem ob selitvi z Vetrinjskega polja dovolil na skrivaj na vlak vzeti sekire, s katerimi bi si lahko utrli pot v svobodo, če bi se izkazalo, da so jih Angleži ponovno prevarali ter poslali v Jugoslavijo. Bil je tudi tisti, ki so mu taboriščne oblasti naložile nalogo cenzorja pri izdajanju slovenskega begunskega dnevnika Novice. Pri tej nalogi ni bil pretirano strog, saj se je z uredniškim odborom časopisa

dobro razumel, predvsem pa je pokazal, da razume slovensko potrebo po jasni besedi o veri in dogajanju v domovini, dveh temah, ki jih v cenzuriranem oz. uradnem dnevnem časopisu ni smelo biti. Tako taboriščnim oblastem, kljub temu, da je vedel, ni izdal, da Slovenci ob cenzuriranem dnevniku na skrivaj izdajajo še svoj drugi informativni časopis Domači glasovi.

Corsellis se je skupaj z ravnateljem slovenske begunske gimnazije Markom Bajukom zelo zavzel in angažiral pri vzpostavitvi slovenskega begunskega šolstva. Še posebej so mu bili takrat hvaležni slovenski študentje, saj so se tudi ob njegovi pomoči lahko vpisali na univerzo v Gradcu. Tudi sicer je njegova skrb in angažiranost krepko preseglala njegove osnovne zadolžitve, ki jih je imel v taborišču. Tako je v času bivanja in dela v taborišču redno pisal materi v Anglijo ter jo prosil za pomoč slovenskim beguncem. V pismih je materi zaupal svoje vtise o Slovencih in drugih beguncih, kritičen pa je bil tudi do rojakov, ki so vodili taborišče. Na povabilo uredniškega odbora je del teh pism objavil tudi v Zborniku Svobodne Slovenije 1973–1975.

Leta 1947 se je vrnil v Veliko Britanijo in končal odvetniško pripravništvo. Več let je vodil ustanovo za študijsko izmenjavo, nato pa je bil do upokojitve ravnatelj šole za tuje jezike (1962–1992). Na prošnjo glavnega zavezniškega štaba je marca 1947 pripravil zapiske o slo-

venskih beguncih v Avstriji in Italiji ter jih poslal britanskemu zunanjemu ministrstvu, vrhovnemu poveljniku britanskih zasedbenih čet in več članom britanskega parlamenta, kopijo zapiskov pa je poslal tudi Winstonu Churchill. Z njimi je želel vplivati na pristojne oblasti, da bi še naprej omogočale Slovincem možnost svobodne izbire o tem, v katero državo želijo oditi.

Leta 1974 je začel prepisovati svoje zapiske in korespondenco, ki jo je ustvaril v času, ko je delal v begunskih taboriščih, v 90-tih letih prejšnjega stoletja pa je obiskal tudi mnoge nekdanje slovenske begunce, tako v Angliji, ZDA, Argentini in Kanadi, s katerimi je tudi sicer vsa desetletja ohranjal stike. Zelo si je namreč želel svetu predstaviti izjemno zgodbo slovenskih beguncev. Tako je leta 2005 skupaj z Marcusom Ferrarom, nekdanjim novinarjem Reutersa, na podlagi gradiva, ki ga je zbiral toliko desetletji, izdal knjigo Slovenia in 1945, ki je kasneje doživela celo dva ponatasa. Knjiga je bila prevedena tudi v slovenščino in nosi naslov Slovenija 1945, smrt in preživetje po drugi svetovni vojni.

O njegovem izjemni požrtvovalnosti in skrbi za Slovence je akad. prof. dr. Kajetan Gantar, tudi sam eden izmed beguncev, pred leti zapisal: »Bil sem priča njegovemu požrtvovalnemu in nesebičnemu zavzemanju za slovenske begunce, še posebej za otroke in mladostnike, ki so po vojni zabredli v najhujšo eksistenčno krizo. Dijakom nam je bilo dobro znano, kako zelo se gospod Corsellis zanima za slovensko kulturo, kako za našo begunsko gimnazijsko knjižnico na lastne stroške nabavlja učbenike in strokovno literaturo iz Anglije. /.../ Čeprav je bil eden najmlajših med britanskimi funkcionarji v begunskem taborišču, je pogumno kljuboval pritiskom, ki so skušali begunsko gimnazijsko zatreti; s svojo vztrajnostjo je dosegel, da se je naša begunska gimnazija obdržala in se razvila v eno najbolj obetavnih slovenskih srednjih šol, iz katere je izšla vrsta

uglednih slovenskih izobražencev in razumnikov in uspešnih gospodarstvenikov. Maturantom begunske gimnazije in drugim mladim ljudem, ki so v peripetijah vojnih let izgubili gimnazijska spričevala ali drugo dokumentacijo, je s svojim vztrajnim posredovanjem omogočil izreden vpis na graško univerzo in jim omogočil eksistenčni minimum in celo nastanitev v posebni baraki, kar je bilo v razrušenem Gradcu še težje uresničljivo. /.../ Iz begunske gimnazije in iz generacije takratnih slovenskih študentov na graški univerzi je izšla cela vrsta vrhunskih izobražencev, ki nikoli niso zatajili svojih slovenskih korenin in ki so tudi v tujini polagali idejne temelje slovenski državi. S svojim vplivom so pred tridesetimi leti veliko prispevali k mednarodnem priznanju in uveljavljanju Slovenije. Nemalo zaslug za to ima tudi gospod John Corsellis, ki jim je v najtežjih trenutkih nudil moralno oporo in tudi pozneje s simpatijami spremljal njihove dejavnosti.«

John Corsellis se je ob vsem svojem delu in skrbi za slovenske begunce tudi sam učil slovenskega jezika, obenem pa vedno poudarjal slovenske značajske lastnosti, ki jih je cenil, kot so pridnost, redoljubnost, požrtvovalnost, iskrenost, poštenje, predvsem pa življenjski optimizem. Njegovo zgodbo je v literarno pripoved strnil pisatelj Alojz Rebula. V knjigi Ob babilonski reki lahko tako v glavnem liku prepoznamo prav tega požrtvovalnega moža. Kar neverjetno je, da sta Corsellis in Rebula odšla v večnost skoraj skupaj, saj je Rebula umrl le nekaj tednov prej, 23. oktobra.

Z veliko hvaležnostjo se smemo spominjamo Johna Corsellisa, obenem pa smo lahko prepričani, da sedaj uživa v družbi hvaležnih slovenskih beguncev, ki so bili deležni njegove pomoči v taboriščih na Koroškem in so odšli v večnost že pred njim. Tam je zagotovo lahko stisnil tudi roke našim mučencem, ki se mu iz oči v oči zahvaljujejo za skrb, ki jo je namenil njihovim najdražjim, ko sami, poslani v smrt, zanje niso mogli več skrbeti.

Gospod Corsellis, počivajte v miru.

Helena Jaklitsch

MENDOZA | Martinovanje 2018

11. novembra praznujemo god sv. Martina, tega, ki "naredi iz mošta vin". Martinovanje je značilen praznik na Nizozemskem in na Danskem, v Nemčiji, Švici in Sloveniji, od leta 2015 dalje pa tudi med Slovenci v Mendozi. Novega vina so se veselili že v prazgodovini, tudi Grki in Rimljani, praznovanje je povezano s krajem, kjer trte obrodijo sladko vince med vinogradi in vinarnami.

Čeprav v Mendozi november ni čas novega vina, hočemo našo tradicijo Martinovanja obuditi med Slovenci in tudi med našimi argentinskimi prijatelji.

Letošnje praznovanje je, kakor prejšnja leta, trajalo kar tri dni. V petek, 9. novembra zvečer, smo v Slovenskem domu začeli z "deguzacijo" slovenskih vin iz Goriških brd. Že lani je bil naš namen, da bi poskusili različna slovenska vina, a tega zaradi birokratskih zaprek nismo mogli uresničiti. Zato smo pravočasno naprosili pevce mendoškega pevskega zbora, da ob vrnitvi iz njihove letošnje turneje po Sloveniji vsak prinese po eno ali dve steklenici vina, ki nam jih je v Sloveniji izbral sommelier Ivan Peršolja. Degustacija je vodil Ernest (Nesti) Bajda, enolog vinarne Catena Zapata in nam razlagal o Primorskem, Štajerskem, Dolenskem vinu in še o pridelkih iz drugih krajev, kjer se gojijo trte in vina na slovenskem ozemlju.

Nesti Bajda nam je razlagal in primerjal vinogradništvo v Sloveniji in Argentini, kako so različne vrste trt prišle v vsak kraj, kako se naredi vino, kako se ga goji, kako se ga hrani

in končno, kako se ga pije. Poskusili smo vina Rebula, Beli Sauvignon, Sivi Pinot, Kabernet Sauvignon in Rdeči blend; vsa vina so bili iz Goriških brd. Za zaključek večera smo za primerjavo pili še mendoška vina in zraven tudi kaj pojedli.

Naslednji dan, 10. novembra, smo obiskali vinarno "Norton". Ta vinarna je bila ustanovljena že leta 1895 in letno pridelala 20 milijonov litrov vina. Za naše začudenje so nas vodili po starih kletah, kjer v temi in ob zelo umirjeni muziki ležijo steklenice polne vina. Za konec smo si ogledali nagrajena vina in druga v zelo bogato okrašenih steklenicah; današnji lastnik vinarne je družina Swarovski. Enolog Hernan Scarel nam je dal poskusiti različna vina in penine, ki jih pridelujejo. Za priboljšek in za konec nam je dal poskusiti še vino iz leta 1974, ki je ocenjeno v višini \$ 95.000.- na liter in je potrjen najstarejši "malbec" v Argentini. To je edinstven in neponovljiv dogodek. Seveda smo se slikali s Kordillero v ozadju.

Po končanem obisku smo se napotili k Ber-

nardi in Marjanu Bajda, v Vistalba, kjer nas je Tine Šmon že čakal z "asadom". In tako je med vinom, petjem in klasičnim "un aplauso para el asador", minil lep dan.

V nedeljo, 11. novembra, na dan sv. Martina, je ob 10. uri g. Janez Cukjati daroval sv. mašo in blagoslovil vina. Por sveti maši sta nas Rezka Novak Nemanič in Marija Grebenc Šmon naučili, kako se pripravi štruklje. Pred kosilom je Agustin Šmon, v spremstvu kitare Davida Bajda, recitiral "El vino" avtorja Alberta Corteza.

Fede Štumberger in Pauli Nemanič sta nam pripravili za kosilo piščanca "a la jarilla." Seveda so tudi naše žene delali v kuhinji.

Po kosilu in za zaključek nam je še Slovenski Mendoški Oktet zapel pesmi iz svojega novega repertoarja o vinu, ansambel Bratov Nemanič nas je pa razveselil s valčki in polkami

Zahvala gre odboru Društva za tako lepo pripravljeno praznovanje. Za prihodnje leto pa vas že zdaj lepo vabimo na Martinovanje 2019 in priporočamo, da se pravočasno najavite.

Pavel Šmon

SREČANJE BIVŠIH SOŠOLCEV

Leta hitijo kot brzovlak, ki nas pelje naprej, združene in vesele. Združene preko whatsapp po zaslugi Metke Slabe in vesele, ker smo se lahko srečali.

Bivši dijaki Sedme RASTi smo se zbrali 27. oktobra v slovenskem domu Carapachay. Praznovali smo 40. obletnico, odkar smo zapustili srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka. Popoldne smo se počasi zbrali iz različnih krajev in se pogovarjali. Srečanja pripravimo vsakih pet let, zato smo si imeli veliko za povedati.

Takoj, ko je prišel gospod Franci Cukjati, smo imeli zahvalno sv. mašo. Gospod Franci nas je pred 40 leti spremljal na taborjenje v Quines, San Luis, kjer je delal sedaj že pokojni župnik g. Janez Ogrin. Takrat je g. Franci še študiral na semenišču. Njegov brat Janez, ki je že bil duhovnik, nas je tudi spremljal in daroval vsak dan lepo sv. mašo na prostem.

Po končani daritvi smo imeli zakusko in nato nazdravili na prijateljstvo. Metka Slabe je vsakemu izročila lep spominček. Žal nas ni bilo veliko, ampak odsotni so nam poslali pozdrave in slike. Tudi oni so kasneje dobili spominčke.

Živijo Sedma RAST! Živijo prijateljstvo! Brzovlak nas že pelje proti novi obletnici ...

Monika Češarek Kenda

OBISK PRI ROJAKIH V MENDOZI

Rahlo pršenje dežja ne prežene dobre volje in veselja ter pričakovanih novih doživetij. V Mendози nas je sredi noči pričakala Rezka Novak Nemanič, ki ves naslednji dan velikodušno nameni nam. Spremlja nas po očarljivi deželi Mendози, mimo vinorodnih nasadov, puščavskih širjav, vse do podnožja Andov. Razlaga nam o zgodovini, značilnostih pokrajine in načinu življenja. Čutila sem njeno spoštovanje do te zemlje in ljubezen, ki nam jo je delila ob razlagah in razkazovanju lepote narave. Navdušeni »prilezemo« do razgledne točke pod Aconcaguom. Zaplapola slovenska zastava, sliši se slovenska pesem ... sneženi vrh Aconcague še bolj zažari v obzoru modrega neba.

Ko smo se vračali, smo se ustavili na pokopališču gornikov, ki so izgubili življenje v teh gorah. Med njimi je pokopan tudi prvi slovenski duhovnik v Argentini gospod Jože Kastelic. Napis na spomeniku: »V miru počivaj slovenske zemlje sin, vnet ljubitelj visokih planin. Narodu bil si vodnik do večnih višin – hvaležni rojaki« pove vse. Koliko klenih Slovenk in Slovencev je odšlo (ali je moralo oditi) iz rodne dežele širom po svetu. Svoje talente in sposobnosti so razvijali drugje. Opazujem Rezko: navzven nežna, krhka ženska, izžareva veliko moči in odločnosti. Občudujem njeno predanost poklicu in učenju slovenskega jezika. Žalostna sem, ko slišim, da tečaj slovenščine za učitelje slovenskega jezika v začetku devetde-

Molitev na grobu duhovnika Jožeta Kastelica

setih let v Sloveniji ni ponudil tega, kar bi bilo učiteljicam v pomoč. Zelo se trudijo ohraniti slovenski jezik, zato se mi zdijo pripombe o »arhaičnem« jeziku, ki naj bi ga negovali v Argentini, nepotrebne. Sklenem, da se bom potrudila in poiskala dodatno gradivo, ki jim bo pomagalo pri ohranjanju te velike vrednote.

Ob slikoviti poti v Mendozo smo si ogledali še ostanek toplic in most po katerem so Inki tovorili pridelke. Občudovali smo barvito rumeno skalovje, ki ga je oblikovala voda. Skrbno izbrana restavracija za kosilo in zelo okusna hrana nas je prepričala, da ima Rezka veliko talentov.

Vrhunec dneva je bilo večerno druženje v Slovenskem domu v Mendози, ki smo ga pričeli s sveto mašo. Angažiranost v Mendози živčnih Slovencev nas je prepričala, da so tudi maše ob delovnih skrbno pripravljene. Glasbena spremljava ob pomoči našega organista Zlatka in pete pesmi so ustvarile praznično vzdušje. Preroške besede ravnateljice dr. Marka Bajuka nad oltarjem: »Še bomo peli« so pričale, da so nekaj dni prej praznovali 70-letnico zborov – kakšna tradicija in vztrajnost. Poleg zborov premorejo še oktet! Neverjetno.

Po maši so naši vrli Slovenci pripravili še pogostitev. Mesne dobrote iz asada, ki jih je skrbno »vrtel« predsednik doma gospod Šmon, so kmalu zadišale na naših krožnikih. Najbolj so mi teknila doma narejena kravice, ki jih je po domačih receptih skrbno izdelala

Rezka. Mesnine so dopolnile še doma izdelane solate. Seveda tudi značilnega mendoškega vina Malbec ni manjkalo. Pogostitve pripravijo večkrat, družijo se ob praznikih, skupno delo jih povezuje

Besede so kar same »stekle«. Ob pogovorih z slovenskimi Mendoščani spoznavamo njihov način življenja, njihove usode. Hvaležni so Argentini, ki jih je pred mnogimi leti sprejela, jim dovolila gojenje slovenskih vrednot, ohranjanje slovenskega jezika, gradnjo slovenskih domov... Pogovor o Sloveniji je nekaj posebnega. Iz vsake besede je čutiti, da jim rodna domovina veliko pomeni. Spremljajo dogajanja v Sloveniji, ob osamosvojitvi so si veliko prizadevali za priznanje samostojne Slovenije. Z žarom v očeh pripovedujejo o obiskih v Sloveniji, o svojih sorodnikih.

Ob glasu harmonike in kitare noga kar sama poskoči, ljudje se zavrtijo ob domačih vižah. Rezkini sinovi pričarajo košček domovine. Radi imajo slovensko glasbo. Nežno ubiranje domačih viž prebudi vse naše čute. Gospa Mici se oklene moje roke in mi zašepeta: »Kako si želim, da bi bila vsaj za nekaj trenutkov doma v Sloveniji«. Ganjena sem, pa ne samo jaz, tudi Martinu se zasvetijo oči ... besede niso potrebne, drživa se za roke in obe v srcu čutiva enako toplino. Domovina je ena sama. Navezanost, ki jo čutijo do domovine je neizmerna.

Ko Sandi ob kitari zapoje novejšo pesem »Slovenskega naroda sin«, ga obkrožijo predvsem možje. Vsi zapojejo. Pesem zveni mogočno, iz srca, iz vsega bitja. Nekaj nadnaravnega je čutiti v tem trenutku: vznesenost, ponos in tudi bolečina. Množica občutkov, ki sem jih občutila ta večer, me je spremljala še ves naslednji dan.

Naslednje jutro smo se najprej ustavili na Slovenskem trgu v središču mesta, ki ga krasi slovenski kozolec in lično izdelano znamenje, kjer je z ene strani blagoslovila brezjanska Marija Pomagaj, z druge strani pa pozdravlja napis: »Beseda sladka - Domovina.« Začutila sem ta kraj kot košček domovine, ki so mu naši Slovenci v Mendози dali dušo. Vložili so napore in čas, da je košček Mendoze dobil

podobo domovine, ki so jo pred mnogimi leti prinesli s seboj v svojih srcih.

Ker smo bili v vinorodni Mendози, seveda nismo mogli izpustiti ogleda vinarne in vinogradov. V vinarni Catena Zapata nas je sprejel veseli glas Nestija Bajde, glavnega enologa. S ponosom nam je prikazal postopke pridelave grozdja, gojenja vina v hrastovih sodih (na nekaterih je zapis sodarstvo Martin Bajda) in skrb za še ustekleničeno vino, ki ga prodajajo po širnem svetu. Ko bomo sedaj v trgovini iskali argentinsko vino, bomo skrbno pogledali, od kod prihaja, saj je v njem lahko vključeno tudi prizadevno delo slovenskih rok. Kjer je vino in Slovenci, je seveda tudi pesem. Slomškova »En hribček bom kupil« se je razlegala preko steklenic in sodov vinarne. Naše glasove je prekril Nestijev prvi tenor, ki ga poje v mendoškem zboru in oktetu, pel pa ga je tudi njegov stari oče Peter, ki je z družino prišel v daljne mendoške kraje. Srca so nam igrala do veselja in radosti, da se lahko tako daleč od domovine počutimo popolnoma domače.

Iskrena hvala predragi Slovenci v Mendози za vaše neizmerno gostoljubje in odprto srce. Hvala vam, da v vas še vedno veje slovenski duh. Hvala vam za napore, ki ste jih vložili in jih še vedno vlagate, da vaši otroci še govorijo slovensko. Dali ste nam občutiti košček vašega življenja. Od vas se lahko učimo kaj pomeni biti pravi zaveden Slovenec. Vse dobro in z Bogom do naslednjega srečanja.

Olga Balažič, Podutik, Ljubljana, in **Milka Mohorič**, Ševlje, Selška dolina nad Škofjo Loko

Druženje v slovenskem domu v Mendози

Med mašo v slovenskem domu v Mendози

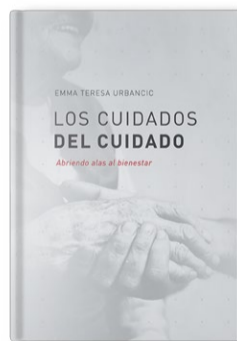
KOLENDAR

15. decembra ob 17:00
Kulturni večer SKA v Slovenski hiši

16. decembra
Duhovna obnova za moške in žene
ob 10.30 v Slovenski hiši

16. decembra ob 19:00
Božični koncert v San Martinu

24. decembra ob 20:00
Božična polnočnica
v cerkvi Marije Pomagaj

Za božične praznike
je knjiga lepo darilo!

**LOS CUIDADOS
DEL CUIDADO**

je na razpolago!

Emi Urbančič Marušič
15 6369 8202
...ti jo približa!

BOŽIČNI KONCERT

v nedeljo, 16. decembra, ob 19. uri

sodelujejo:
Slovenski pevski zbor San Martín
vokalna skupina Mučacas
Zvončki

Lepo vabljeni!

COLEGIO SAGRADO CORAZÓN
RAMÓN CARRILLO 2349

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS

Priloga s slikami

TUKAJ SEM GOSPOD, DA IZPOLNIM TVOJO VOLJO!

**70. OBLETNICA
SLOVENSKEGA
MENDOŠKEGA
PEVSKEGA ZBORA**

MENDOZA | *Martinovanje 2018*

**SREČANJE
BIVŠIH
SOŠOLCEV**

